N°. 225. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

EENDRAGT MAAKT MAGT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 's jaars; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 23 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad *n°.* 104.) *BESLUIT van den* 15*den September* 1853, *tot openstelling eener tijdelijke heerbaan, loopende op het kantoor* Ter Apel.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien, van den 9den September 1853, In- en Uitgaande Regten, n°. 23;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 15den December 1841 (*Staatsblad* n°. 61);

Almede gelet op art. 38 der algemeene wet van den 26sten Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38),

Hebben goedgevonden en verstaan:

Gedurende den tijd dat de heerbaan, omschreven bij het 2de lid van genoemd Koninklijk besluit, zich in onbruikbaren toestand bevindt, als zoodanig aan te wijzen den weg komende van *Ruitenbroek* (*Hannover*), beginnende op het Nederlandsche grondgebied tusschen de grenspalen n^s. 170 en 169, het naast bij laatstgemelden paal, loopende ten westen over de batterij, tot aan en zich vereenigende met de heerbaan op de hoogte *den Pomp*, liggende in den leidijk; de heerbaan wijders volgende tot *Ter Apel*.

Onze voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Utrecht, den 15den September 1853.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VAN DOORN.

Uitgegeven den *twee en twintigsten* September 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad *n°.* 34.) *WET van den* 31*sten Augustus* 1853, *houdende naturalisatie van* Johann Franz Heinrich Wilhelm Schulze.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johann Franz Heinrich Wilhelm Schulze* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johann Franz Heinrich Wilhelm Schulze*, pianofabrikant, geboren te *Berndorf* (vorstendom *Waldeck*), wonende te *Leeuwarden* (provincie *Friesland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad *n°.* 35.) *WET van den* 31*sten Augustus* 1853, *houdende naturalisatie van* Louis Marie Rollin Couquerque.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Louis Marie Rollin Couquerque* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Louis Marie Rollin Couquerque*, gepensioneerd Oost-Indisch ambtenaar, geboren te *Nielles-Lez-Andres* (Keizerrijk *Frankrijk*), wonende te *Maastricht* (hertogdom *Limburg*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad *n°.* 36.) *WET van den* 31*sten Augustus* 1853, *houdende naturalisatie van* Johan Willum Stoll.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johan Willum Stoll* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johan Willum Stoll*, kapitein ter zee, geboren te *Drontheim* (Koningrijk *Noorwegen*), wonende te *'s Gravenhage* (provincie *Zuidholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Bij besluit van 22 September jl., n°. 32, heeft Zijne Majesteit tot Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gedurende hare tegenwoordige zitting benoemd jhr. *W. Boreel van Hogelanden*, lid dier Kamer.

Bij besluit van den 21sten September jl., n°. 64, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester van Heemstede, Berkenrode en Bennebroek te benoemen mr. *M. S. P. Pabst*.

Bij besluit van dezelfde dagteekening, n°. 66, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan *R. Middelkoop* jr., op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester van Capelle en Vrijhoeven Capelle.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 16den September 1853, n°. 28, is aan *R. J. Waltman*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van plaatsvervanger van den kantonregter te Vlissingen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft bij resolutie van den 22sten September 1853, goedgevonden te bepalen dat de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het kiesdistrict *Haarlem* zal geschieden op Donderdag den 20sten October 1853.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

De belanghebbenden worden herinnerd aan de bepalingen van art. 9 der wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* nº. 44), volgens welke het genot der regten, door de naturalisatie verkregen, aanvangt zoodra de wet, waarbij zij is verleend, van verbindende kracht is geworden de genaturaliseerde aan het bestuur zijner woonplaats de geregistreerde brieven van naturalisatie vertoond, en de verklaring afgelegd heeft, dat hij de naturalisatie aanneemt, en verder dat de naturalisatie vervalt, indien de aanneming niet heeft plaats gehad binnen zes maanden, volgende op den 20sten dag na de dagteekening van het *Staatsblad*, waarin de wet is geplaatst.

's Gravenhage, den 1sten December 1852.

De Minister van Justitie,
STRENS.

De Minister van Justitie, brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat bij de wet van den 31sten Augustus 1853 (*Staatsblad* nº. 97), op nieuw geopend is voor den tijd van drie maanden, de termijn ter vervulling der formaliteiten voorgeschreven bij de 1ste alinea van art. 9 der wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* nº. 44), voor zoodanige tot heden genaturaliseerden, aan wie brieven van naturalisatie zijn uitgereikt, doch die verzuimd hebben binnen zes maanden de geregistreerde brieven aan het bestuur hunner woonplaats te vertoonen met verklaring, dat zij de naturalisatie aannemen, en wier naturalisatie dienvolgens was vervallen.

De Minister brengt verder ter hunner kennisse dat de op nieuw opengestelde termijn van drie maanden, binnen welke het begaan verzuim kan worden hersteld, aanvang neemt van den dag der afkondiging der eerstgenoemde wet en mitsdien van af den 7den September 1853.

's Gravenhage, den 8sten September 1853.

De Minister voornoemd,
D. DONKER CURTIUS.

ALGEMEENE REKENKAMER.

Ter voldoening aan de bepalingen, vervat in de wet van den 17den September 1849 (*Staatsblad* nº. 46), is weder ter Algemeene Rekenkamer overgebragt voor eene som van *zes duizend gulden* aan ingetrokken muntbiljetten van f 1000 en f 500, zoodat thans, met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som van f 19,895,000, voor een bedrag van *negentien millioen negen honderd één duizend gulden* aan muntbiljetten, krachtens deze wet uitgegeven, is ingetrokken.

Al deze muntbiljetten zijn bij de Algemeene Rekenkamer volkomen onbruikbaar gemaakt en zullen aldaar blijven berusten tot dat derzelver geheele vernietiging, overeenkomstig den inhoud van art. 5 der bovengemelde wet, zal kunnen plaats hebben, als wanneer van die vernietiging op nieuw zal worden kennis gegeven.

's Gravenhage, den 22sten September 1853.

De Algemeene Rekenkamer,
VAN IDSINGA, *l. P.*
Ter ordonnantie van dezelve,
VAN HOOGENHUIJZE, *l. S.*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 22sten September.*

Wij zijn door het Departement van Koloniën in staat gesteld tot de mededeeling van het navolgend

OVERZIGT VAN DEN HANDEL EN DE SCHEEPVAART DER KOLONIE SURINAME IN 1852.

De invoer, die voor rekening van het Gouvernement en de invoer door het entrepôt binnen de Kolonie daaronder begrepen, beliep eene waarde van f 1,862,547.65, blijkens den volgenden

A. STAAT VAN DEN INVOER.

INGEVOERDE GOEDEREN.	Uit Nederland.		Uit Noord-Amerika.		Uit andere vreemde plaatsen.		Te zamen invoer.
	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Waarde.
Aarde-, glas- en porseleinwerk	»	f 33,224.87	»	f 10,029.99	»	f 12,674.00	f 55,928.86
Bier	121,105 kannen	12,110.30	»	»	porter en ale	6,134.00	18,244.50
Blom	5 vaten	90.00	7420 vaten	96,903.00	2125 vaten	24,747.00	121,740.00
Boter	189,191 pond	75,676.50	4266 pond	1,986.40	312½ pond	125.00	77,787.90
Cement	1783 vaten	9,505.00	80 vaten	225,00	23 vaten	182.50	9,912.50
Confituren, banket en diverse vruchten	»	7,353.50	»	582.56	»	645.32	8,581.38
Geneesmiddelen	»	14,063.49	»	1,612.83	»	595.00	16,271.32
Genever en sterke dranken	115,168 kannen genever en 7,674 kannen diverse dranken	[illegible]	882 kannen brandewijn	458.78	»	[illegible]	[illegible]
Gereedschappen en machinerien	»	76,590.60	»	3,261.84	»	15,411.22	95,263.66
Hoepels	20,536 bossen	16,396.30	»	»	»	1,616.50	18,012.80
Houtwaren	»	11,276.82	planken	27,114.51	»	13,926.61	52,317.94
Huisraad en meubelen	»	7,174.85	»	11,518,20	»	2,315.00	21,008.05
Kaarsen (diverse)	20,556 pond	6,167.05	90,082 pond	29,522.00	7013 pond	2,104.00	37,793.05
Kaas (diverse soorten).	170,092 pond	34,018.40	430 pond	86.00	»	»	34,104.40
Kalk	3865 vaten	17,889.50	170 vaten	699.00	135 potten, 240 vaten en 21 blikken suikerkalk	1,638.50	20,227.00
Kleederen	»	89,808.30	»	1,022.50	»	15,208.00	106,038.80
Kramerijen en galanterien	»	14,971.94	»	»	»	2,139.90	17,111.84
Lampolie	51,940 kannen	25,970.69	4951½ kannen	2,475.75	80 kannen	40.00	28,486.44
Leder- en borstelwerk.	»	9,790.00	»	155.72	»	136.85	10,082.57
Manufacturen	»	256,423.55	»	4,086.69	»	10,690.24	271,200.48
Materialen	»	27,931.26	»	1,864.81	»	4,580.82	34,376.89
Parfumerien.	»	5,706.25	»	»	»	449.35	6,155.60
Provisien	»	67,307.80	»	11,159.94	»	5,521.25	83,988.99
Rijst	93,589 pond	8,616.00	»	»	996,735 pond	99,673.50	108,289.50
Rijtuigen en tuigen	»	952.00	»	2,630.00	»	1,801.00	5,383.00
Schrijf- en kantoorbehoeften	»	11,032.49	»	46.25	»	188.00	11,266.74
Spek (gezouten).	220 vaten	9,822.50	973¼ vaten	39,414.00	207 vaten	8,280.00	57,516.50
Steenkolen	»	19,866.75	»	»	»	1,442.00	21,308.75
Suiker (brood-)	»	8,124.50	»	»	»	262.50	8,387.00
Tabak, snuif en sigaren	tabak f 12,274.55, snuif f 199.50, en sigaren f 15,375.00	27,849.05	tabak f 27,994.65, snuif f 304.70, en sigaren f 2241.47	30,540.82	tabak f 2531.20, snuif f 70.00, en sigaren f 521.00.	3,122.20	61,512.07
Thee	2743 pond	2,743.00	611¼ pond	611.25	545 pond	545.00	3,899.25
Touwwerk	»	11,426.70	»	9,207.12	»	291.75	20,925.57
Vee	»	»	36 paarden en 5 horenbeesten	14,700.00	20 horenbeesten, 1 paard en 7 ezels	1,620.00	16,320.00
Verwwaren.	»	36,681.55	»	2,578.59	»	1,117.25	40,377.39
Visch (gezouten)	»	1,680.50	»	152,470.59	»	46,236.60	200,387.69
Vleesch (gezouten)	»	3,841.50	»	48,736.67	»	3,276.00	55,854.17
Wijnen	»	23,901.29	»	658.50	»	8,376.80	32,936.59
Zeep	19,150 pond	2,298.00	38,779¼ pond	4,653.51	46,126 pond	5,535.12	12,486.63
Zout	60,900 pond	1,827.00	150 vaten	474.65	239,800 pond	2,398.00	4,699.65
Diverse goederen	»	11,979.00	»	923.66	»	348.67	13,251.33
Totalen		f 1,040,416.12		f 512,406.08		f 309,725.45	f 1,862,547.65

Hetgeen bij den voorgaanden staat onder de rubrieken „Manufacturen” en „Provisien” is zamengevat, wordt aangewezen door de beide onderstaande specificatien.

B. SPECIFICATIE DER ARTIKELEN, *op den Staat van Invoer begrepen onder „Manufacturen”.*

ARTIKELEN.	Ingevoerd uit Nederland.		Ingevoerd uit Noord-Amerika.		Ingevoerd uit andere vreemde plaatsen.		Totaal ingevoerd.	
Wollen manufacturen.								
Broeken- en vestenstof	f 3,907.00				f 198.00		f 4,105.00	
Dekens	3,251.00						3,251.00	
Flanel en vlaggedoek	1,008.00				1,306.00		2,314.00	
Laken en duffel	10,091.00						10,091.00	
		f 18,257.00				f 1,504.00		f 19,761.00
Zijden manufacturen.								
Modewaren	f 4,352.00		f 42.50		f 87.00		f 4,481.50	
Stukgoederen, zwart, wit en gebloemd satijn, linten, naai- en borduurzijde, parapluies enz.	8,817.30		105.00		850.85		9,773.15	
		13,169.30		f 147.50		937.85		14,254.65
Linnen manufacturen.								
Boekjes streep	f 6,800.50						f 6,800.50	
Dril	6,115.50						6,115.50	
Linnen (wit)	33,772.50						33,772.50	
„ (Osnabrugsch)	13,386.50						13,386.50	
„ (bont)	18,846.50						18,846.50	
Lint en garen	2,790.00						2,790.00	
Servetgoed en zakkendoek	7,394.50		f 500.00		f 509.50		8,404.00	
		89,106.00		500.00		509.50		90,115.50
Katoenen manufacturen.								
Boekjes streep	[illegible]						f 3,053.00	
Dameskleedjes en neteldoek	[illegible]						7,087.00	
Doeken	[illegible]		f 66.65				1,690.65	
Dril			1,100.45		f 2,859.00		3,959.45	
Katoen (gekleurd)	7,028.00				906.00		7,929.00	
„ (wit)	64,841.00		780.07		2,903.00		68,024.07	
„ (blaauw en bont)	43,767.00		1,492.02		1,070.89		46,329.91	
Servetgoed enz.	4,996.25						4,996.25	
		135,891.25		3,439.19		7,738.89		147,069.33
Totalen.		f 256,423.55		f 4,086.69		f 10,690.24		f 271,200.48

C. SPECIFICATIE DER ARTIKELEN *op den Staat van Invoer begrepen onder:* „Provisien”.

ARTIKELEN.	Ingevoerd uit Nederland.	Ingevoerd uit Noord-Amerika.	Ingevoerd uit andere vreemde plaatsen.	Totaal ingevoerd.
Azijn	f 5,544.50	„	f 320.00	f 5,864.50
Aardappelen	8,289.56	f 225.00	297.00	8,811.56
Appelen en peren	262.92	251.00	73.40	587.32
Bieten	„	612.00	„	612.50
Beschuit	1,695.50	3,005.00	237.50	4,938.00
Boonen, erwten enz.	2,384.33	148.75	„	2,533.08
Eetwaren	5,512.50	791.50	602.20	6,906.20
Groenten (ingelegde)	4,069.64	„	„	4,069.64
Gort, gierst en andere grutterswaren	3,434.00	„	„	3,434.00
Hammen	9,890.40	639.19	334.25	10,863.84
Kruideniers waren	3,286.00	„	„	3,286.00
Mosterd	491.75	333.25	164.50	989.50
Olie (raap-)	1,180.00	„	„	1,180.00
Olie (zoete)	2,464.00	101.50	1,631.40	4,196.90
Reuzel	1,556.00	2,107.25	705.00	4,368.25
Rolpens	3,434.50	„	„	3,434.50
Stokvisch	3,607.00	„	„	3,607.00
Tongen	856.00	1,038.00	222.00	2,116.00
Uijen	1,605.00	1,702.00	719.00	4,026.00
Wortelen en rapen	„	205.00	„	205.00
Worst en sausijsen	5,056.50	„	„	5,056.50
Zuren	2,737.70	„	215.00	2,952.70
Totalen.	f 67,307.80	f 11,159.94	f 5,521.25	f 83,988.99

De waarde van den uitvoer, met inbegrip van dien voor rekening van het Gouvernement, bedraagt f 2,777,662.42, [illegible] wordt aangetoond door den

D. STAAT VAN DEN UITVOER.

UITGEVOERDE GOEDEREN.	Naar Nederland.		Naar Noord-Amerika.		Naar andere vreemde plaatsen.		Totaal uitvoer.
	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Waarde.
Aarde-, glas- en porseleinwerk	»	»	»	»	»	f 896.00	f 896.00
Arrowroot en gomma	16,621 pond	f 1,662.10	1,548 pond	f [illegible]	1260 pond	126.00	[illegible]
Bananen	»	»	210 bossen	52.50	350 bossen	87.50	140.00
Bier	»	»	»	»	porter	519.00	519.00
Boter	»	»	»	»	»	975.00	975.00
Confituren, banket en diverse vruchten	»	»	»	78.00	»	502,00	580.00
Genever en sterke dranken	»	»	52 kelders genever	208.00	»	2,441.00	2,649.00
Gereedschappen en machinerien	»	»	»	»	»	396.00	396.00
Hoepels	»	»	»	»	32 bossen	25.60	25.60
Houtwaren	»	3,746.50	»	»	»	12,015.25	15,761.75
Huiden	840 pond	109.20	»	»	26,949 pond	3,503.37	3,612.57
Kaarsen	»	»	»	»	»	252.00	252.00
Kaas	»	»	»	»	»	4,115.00	4,115.00
Kakao	»	»	177,800 pond	30,226.00	1300 pond	221.00	30,447.00
Katoen	803,680 pond schoone f 209,171.40 11,810 pond vuile f 1,653.00	210,824.40	»	»	364,288 pond schoone f 92,960.15 3,320 pond vuile f 446.65	93,406.80	304,231.20
Kleederen	»	»	»	»	»	540.00	540.00
Koffij	1,029,842 pond heele f 244,779.52 32,254 pond gebroken f 9,850.08	254,629.60	22,175 pond heele f 4,880.50 1,240 pond gebroken f 190.95	5,071.45	15,992 pond heele	8,519.74	268,220.79
Kwassiehout	26,525 pond	265.25	»	»	»	»	265.25
Lamp-olie	»	»	»	»	»	434.00	434.00
Maïs	»	»	»	»	[illegible] pond	868.60	868.60
Manufacturen	»	»	»	»	»	60.00	60.00
Melassie	»	»	652,148 gallons	130,429.60	118,864 gallons	23,772.80	154,202.40
Metalen (oude)	»	3,231.80	»	3,825.40	»	162.00	7,219.20
Producten (diverse)	»	186.75	»	96.00	»	434.48	717.23
Provisien	»	»	»	»	»	1,614.50	1,614.50
Rhum en dram	45,175 gallons	25,444.65	»	»	35,042 gallons	18,986.85	44,431.50
Rijst	347 pond inlandsche	23.29	»	»	97,200 pond buitenlandsche	11,664.00	11,687.29
Suiker	23,702,499 pond	1,517,930.38	5,309,049 pond	312,634.905	1,411,036 pond	84,168.955	1,914,734.24
Vee	»	»	»	»	8 hoornbeesten, 2 paarden, 117 varkens, 522 kippen, 4 kalkoenen en 3 schapen	1,597.00	1,597.00
Vaartuigen	»	»	»	»	»	1,910.00	1,910.00
Visch (gezouten)	»	»	»	»	»	5,486.00	5,486.00
Vleesch (gezouten)	»	»	»	»	11 vaten à 180 pond	220.00	220.00
Zout	»	»	»	»	10 vaten	25.00	25.00
Diverse goederen	»	»	»	»	»	1,856.00	1,856.00
Totalen		f 2,018,053.92		f 482,776.655		f 276,831.845	f 2,777,662.42

De in- en uitvoeren voor rekening van het Gouvernement, begrepen onder de cijfers der voorafgegane staten, worden afzonderlijk bekend gesteld als volgt:

E. STAAT VAN DEN IN- EN UITVOER *voor rekening van het [illegible]*.

INVOER.

INGEVOERDE GOEDEREN.	Uit Nederland.		Uit Noord-Amerika.		Uit andere vreemde plaatsen.		Totaal ingevoerd.
	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Waarde.
Aarde-, glas- en porseleinwerk	»	f 899.22	»	»	»	»	f 899.22
Blom	»	»	1888 vaten	f 30,665.60	»	»	30,665.60
Cement	15 vaten	60.00	»	»	»	»	60.00
Geneesmiddelen	»	4,830.56	»	»	»	»	4,830.56
Genever en sterke dranken	»	2,771.10	»	»	»	»	2,771.10
Gereedschappen en machinerien	»	2,887.44	»	»	»	»	2,887.44
Hoepels	800 bossen	536.80	»	»	»	»	536.80
Houtwaren	50 rhumvaten	650.00	»	»	»	»	650.00
Kaarsen	»	112.40	»	4,016.68	»	»	4,129.08
Kalk	30 vaten	88.50	»	»	»	»	88.50
Kleederen	»	21,634.08	»	»	»	»	21,634.08
Lamp-olie	»	544.48	»	»	»	»	544.48
Manufacturen	»	70.00	»	»	»	»	70.00
Materialen	»	805.70	»	»	»	»	805.70
Provisien	»	1,347.70	»	»	»	»	1,347.70
Schrijf- en kantoorbehoeften	»	3,638.09	»	»	»	»	3,638.09
Spek (gezouten)	»	»	245 vaten	12,842.70	»	»	12,842.70
Steenkolen	330,500 pond	3,477.50	»	»	»	»	3,477.50
Tabak	»	»	9,054 pond	2,585.45	»	»	2,585.45
Touwwerk	»	10.70	»	»	»	»	10.70
Verwwaren	»	971.15	»	»	»	»	971.15
Visch (gezouten)	»	»	»	7,646.38	»	»	7,646.38
Vleesch (gezouten)	»	»	»	17,045.17	»	»	17,045.17
Zeep	»	66.96	»	358.26	»	»	425.22
Zout	»	»	»	»	»	f 100.00	100.00
Diverse goederen	»	8.30	»	»	»	»	8.30
Totalen		f 45,410.63		f 75,160.24		f 100.00	f 120,670.87

UITVOER.

UITGEVOERDE GOEDEREN.	Naar Nederland.		Naar Noord-Amerika.		Naar andere vreemde plaatsen.		Totaal uitgevoerd.
	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Waarde.
Rum en dram	5,310 gallons	f 3,186.00	»	»	»	»	f 3,186.00
Suiker	805,752 pond	47,099.29^{5}	»	»	»	»	47,099.29^{5}
Totalen . .		f 50,285.29^{5}		»		»	f 50,285.29^{5}

De handelsbeweging in het entrepôt, waarvan alleen de invoer door hetzelve binnen de Kolonie is opgenomen bij staat A, blijkt uit den onderstaanden:

F. STAAT VAN HET ENTREPOT.

ARTIKELEN.	Aanvoer in het entrepôt uit: Nederland.		Aanvoer in het entrepôt uit: Noord-Amerika.		Afvoer uit het entrepôt naar: Noord-Amerika.		Afvoer uit het entrepôt naar: Andere vreemde plaatsen.		Invoer door het entrepôt binnen de Kolonie.	
	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
Bier	»	»	»	»	»	»	»	»	1 vat.	f 20.00
Confituren, banket en [illegible] vruchten	»	f 80.00	»	»	»	»	»	f 80.00	»	»
Genever en sterke dranken.	39262 kan genever en 1 kistje likeur.	12962.46	»	»	»	f 2852.67	»	4497.63	21,202 kan genever.	6996.66
Manufactnren	»	1702.85	»	»	»	»	»	»	»	1702.85
Provisien	»	26.00	»	»	»	»	»	26.00	»	»
Spek (gezouten)	1 vat.	40.00	»	»	»	»	1 vat.	40.00	»	»
Visch (gezouten)	2 vaatjes haring.	4.50	»	»	»	»	2 vaatjes haring.	4.50	»	»
Vleesch (gezouten)	»	36.00	»	»	»	»	»	36.00	»	3450.00
Wijnen	»	32.00	»	f18350.00	»	»	»	32.00	»	»
[illegible]	»	12.00	»	»	»	»	»	12.00	»	»
Totaal. . . .		f14895.81		f18350.00		f 2852.67		f 4728.13		f12169.51

De scheepvaart heeft de ondervolgende uitkomsten opgeleverd:

INKLARING.

Uit Nederland:			
Nederlandsche schepen . . .	60	metende	7397 lasten.
Uit Noord-Amerika:			
Nederlandsche schepen	1	metende 59 lasten	
N.-Amerikaansche »	31	» 3131½ »	
Engelsche »	1	» 125 »	
te zamen	33	te zamen	3315½ lasten.
Uit andere vreemde plaatsen:			
Nederlandsche schepen	12	metende 172½ lasten	
N.-Amerikaansche »	1	» 61 »	
Engelsche »	69	» 1988½ »	
Fransche »	7	» 122½ »	
te zamen	89	te zamen	2344½ lasten.
Totale inklaring.	182	metende.	13057 lasten.

UITKLARING.

Naar Nederland:			
Nederlandsche schepen. . .	60	metende	7202 lasten.
Naar Noord-Amerika:			
Nederlandsche schepen	1	metende 98 lasten	
N.-Amerikaansche »	29	» 2950 »	
Engelsche	3	» 294½ »	
te zamen	33	te zamen	3342½ lasten.
Naar andere vreemde plaatsen:			
Nederlandsche schepen	13	metende 166½ lasten	
N.-Amerikaansche »	2	» 167 »	
Engelsche »	75	» 2148 »	
Fransche »	6	» 106 »	
te zamen	96	te zamen	2587½ lasten.
Totale uitklaring.	189	metende.	13182 lasten.

De uitdrukking „andere vreemde plaatsen" slaat op alle havens buiten Nederland en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Zij heeft echter in den regel, op weinige uitzonderingen na, alleen betrekking tot de naburige West-Indische koloniën en eilanden.

Die uitzonderingen zijn voor dit jaar eenige in- en uitklaringen van en naar Plymouth, Liverpool, London, St. John (Nieuw Brunswijk), Halifax en Quebec.

De ponden eindelijk in deze overzigten zijn Amsterdamsche en de kannen Nederlandsche.

Ten slotte volgt hieronder eene korte vergelijking van den handel en de scheepvaart der kolonie Suriname over 1852 met de uitkomsten van het jaar 1851, voorkomende in de *Nederlandsche Staats-courant* van 28 October 1852 nº. 252.

Invoer.

De invoer, met inbegrip van dien voor rekening van het Gouvernement en van den invoer door het entrepôt binnen de kolonie, heeft beloopen:

	in 1851	in 1852
Van Nederland.	f 1,024,338.13	f 1,040,416.12
» Noord-Amerika	540,806.34^{5}	512,406.08
» van andere vreemde plaatsen.	315,999.56^{5}	309,725.45
Totaal. . .	f 1,881,144.04	f 1,862,547.65
Af de invoer van 1852 ad. . .	1,862,547.65	
Vermindering van den invoer in 1852 f	18,596.39	

Uitvoer.

De uitvoer, daaronder begrepen die voor rekening van het Gouvernement, heeft bedragen:

	in 1851.	in 1852.
Naar Nederland.	f 1,891,004.97^{5}	f 2,018,053.92
» Noord-Amerika.	335,065.32^{5}	482,776.65^{5}
» andere vreemde plaatsen .	267,309.03^{5}	276,831.84
	f 2,493,379.33^{5}	f 2,777,662.[illegible]
Af de uitvoer van 1851 ad.		2,493,379.33^{5}
Vermeerdering van den uitvoer in 1852 . . . f		284,283.08^{5}

Voorname producten van Suriname.

Zij hebben in de uitvoeren der beide jaren gedeeld, als volgt:

	in 1851. Hoeveelheid.	in 1851. Waarde.	in 1852. Hoeveelheid.	in 1852. Waarde.
Katoen (schoon)	959352 p.	f 316848.83	1,167915 p.	f 302131.55
Katoen (vuil)	6185 p.	936.72^{5}	15180 p.	2099.65
Koffij (heel)	51597 p.	13114.68	1,068009 p.	258179.76
Koffij (gebrok.)	2716 p.	434.56	68494 p.	10041.08
Melassie	718684 gall.	143726.80	771012 gall.	154202.[illegible]
Rum en dram	65082 gall.	38274.20	80817 gall.	44431.00
Suiker	26,280441 p.	1,880717.64	32,422584 p.	1,914[illegible]
Totalen.		f2,394048.43^{5}		f2,680819.63

SCHEEPVAART.

Ingeklaard:

In 1851, 188 schepen metende 11,214 lasten.
» 1852, 182 » » 13,057 »

Dus in 1852, 6 schepen minder, doch 1843 lasten meer.

Uitgeklaard:

In 1851, 192 schepen, metende 11,581 lasten.
» 1852, 189 » » 13,132 »

Dus in 1852, 3 schepen minder, doch 1551 lasten meer.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Commissie belast met het opmaken van een adres van antwoord op de troonrede haar ontwerp, volgens de daarop door de afdeelingen gemaakte aanmerkingen, veranderd en vastgesteld en ter tafel gebragt. Dit stuk luidt als volgt:

SIRE!

1. Met levendige belangstelling heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal, na een kort tijdsverloop, Uwe Majesteit andermaal zien verschijnen in het midden der Vertegenwoordiging van het Nederlandsche volk, dat steeds van de hartelijkste genegenheid en gehechtheid aan zijnen Koning treffende blijken geeft.

2. Wij verblijden ons over het voortduren der goede verstandhouding van Uwe Regering met de overige Mogendheden. en schatten op hoogen prijs dat de uitbreiding van het vrije handelsverkeer ook door eene wijze staatkunde wordt bevorderd.

3. Het gunstig getuigenis door Uwe Majesteit bij vernieuwing afgelegd omtrent de zee- en landmagt, werd door ons met genoegen vernomen. Wij waarderen de ondersteuning door onze zeemagt aan de nationale scheepvaart en aan het onderhouden van belangrijke betrekkingen buiten 's lands verleend. Wij achten het, voor zoover de middelen het toelaten, met Uwe Majesteit wenschelijk dat gepaste maatregelen worden genomen, om den graad van geoefendheid der landmagt te verhoogen.

4. Wij beseffen levendig dat de welvaart van het Vaderland in naauw verband staat met den voorspoed der kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, en verheugen ons daarom te meer, dat haar toestand in het algemeen gunstig mag worden genoemd. Onze wensch is, dat de rust in de binnenlanden van Sumatra niet verder gestoord en op Borneo hersteld zal worden, en dat de sporen der zware ramp, welke den Molukschen Archipel heeft getroffen, allengs mogen worden uitgewischt.

5. Dankbaar erkennen wij met Uwe Majesteit de verschijnselen van welvaart, die zich in den huishoudelijken toestand van het Rijk voordoen. Eene afdoende verbetering van den staat onzer rivieren wordt door ons op hoogen prijs gesteld. Wij verblijden ons in de ontwikkeling van landbouw en nijverheid. en in alles wat eene verbeterde en versnelde gemeenschap zoo binnen 's lands als met het buitenland kan bevorderen. Wij juichen den ondernemingsgeest der ingezetenen toe, die thans een meer dan gewoon voedsel vindt in den aanleg van nieuwe werken en in de gunstige uitkomsten, welke de reeds tot stand gebragte opleveren. Het zoo grootsche werk der volbragte droogmaking van het Haarlemmermeer wekt ook onze onverdeelde belangstelling. Wij hopen dat de maatregelen door de Regering ten aanzien van den invoer der eerste levensbehoeften genomen, zullen medewerken om overdreven duurte te verhoeden: en wij vleijen ons dat de uitbreiding van handel, fabriekwezen, scheepvaart en scheepsbouw ook het hare zal toebrengen, om het volksbestaan te schragen en de volkswelvaart te verhoogen.

6. De gunstige staat, waarin de openbare geldmiddelen verkeeren, wordt door ons met voldoening waargenomen. Hebben onvoorziene omstandigheden de uitvoering der wet tot rentevermindering belet, het zal ons hoogst aangenaam zijn nieuwe voorstellen tot verligting van een drukkenden rentelast te ontvangen.

7. Wij hechten groot gewigt aan het vertrouwen van Uwe Majesteit, dat deze zitting de gelegenheid zal schenken om belangrijke onderwerpen van wetgeving tot afdoening te brengen en herhalen onzen ernstige wensch, dat de ontwerpen van wet, wier indiening de Grondwet voorschrijft, en die welke het belang des Vaderlands eischt, door Uwe Regering met onafgebroken zorg zullen worden voorbereid.

8. De Eerste Kamer gevoelt innig dat het welzijn van het dierbaar Vaderland in vele opzigten afhangt van hetgeen Uwe Majesteit in gemeen overleg met de Staten-Generaal ook in deze zitting zal besluiten. Moge de Allerhoogste tot dat gewenschte doel onze eendragtige pogingen leiden en zegenen.

Dit stuk zal worden gedrukt en rondgedeeld, terwijl de beraadslagingen daarover zullen gehouden worden op aanstaanden Vrijdag, den 23sten dezer, aan te vangen des voormiddags ten elf ure.

De Vergadering heeft de heeren van Aylva van Pallandt en Blankenheijm gekozen als leden der commissie welke met den Voorzitter de huishoudelijke aangelegenheden der Kamer zal regelen.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de Commissie, belast geweest met de overbrenging der nominatie van drie candidaten voor het voorzitterschap aan Zijne Majesteit den Koning, bij monde van den heer Taets van Amerongen, verslag van hare zending gegeven.

Daarop is voorgelezen een afschrift van een ingekomen Koninklijk besluit van heden, waarbij aan jhr. W. Boreel van Hogelanden gedurende het tegenwoordig zittingjaar wordt opgedragen het voorzitterschap der Kamer.

De nieuw benoemde Voorzitter heeft na den voorzitterstoel te hebben ingenomen, de volgende rede gehouden:

MIJNE HEEREN!

Nog éénmaal heeft uwe keuze en de benoeming des Konings, mij het voorzitterschap dezer aanzienlijke Vergadering opgedragen. Vruchteloos zou ik trachten naar waarheid uit te drukken mijne diep gevoelde erkentelijkheid voor dit herhaald bewijs van vertrouwen en welwillendheid.

Voor mij heeft het ook thans weder eene dubbele waarde *en* omdat mij alsnu de gelegenheid wordt geschonken u mijn innigen dank te betuigen voor de ondersteuning en toegevendheid die ik zoo onlangs nog op deze plaats van elk uwer ondervinden mogt *en* omdat ik meen daarin een blijk van goedkeuring te mogen zien, over de leiding die ik alstoen aan uwe gewigtige beraadslaging gaf.

Wie gevoelt het toch niet, Mijne Heeren, dat ook ten aanzien van de vervulling der pligten van den Voorzitter dezer Vergadering verscheidenheid van inzigt moet bestaan, — dat sommige meer aan eene meer onbeperkte vrijheid van beraadslaging, andere meer aan stipte handhaving van orde hechten. — En mogt ik dan ook in de oogen van sommigen ons Reglement van Orde soms wat streng hebben toegepast, ik deed zulks, en dit doel zult gij allen billijken, Mijne Heeren, omdat ik er zoo hooge prijs op stel, dat in onze Vergadering die orde, die kalmte, die bezadigdheid bewaard blijve, die elders in parlementaire vergaderingen zoo vaak miskend werden, maar waaraan hier te lande zoo groote waarde gehecht wordt en waarvan uwe laatste, zoo gewigtige beraadslagingen, in hooge mate, het kenmerk droegen.

Op dien, door mij gevolgden weg, zal ik dan ook trachten met naauwgezetheid en onpartijdigheid voort te gaan bij de gewigtige taak, die mij, die ons allen wacht. Wij mogten het toch uit 's Konings rede vernemen, dat belangrijke onderwerpen van wetgeving aan ons onderzoek zullen worden onderworpen; daaraan zullen wij ons met ijver en onpartijdigheid toewijden. Daarbij moge zich dan verscheidenheid van inzigten en van beginselen openbaren, maar, en wij herhalen met vertrouwen 's Konings woorden, één zal het doel zijn waarnaar wij allen streven, dat is het welzijn van het dierbaar Vaderland.

Dat doel, wij mogen het vertrouwen, zullen wij onder den zegen des Allerhoogsten bereiken, indien wij met de bezadigdheid en goede trouw onzen landaard zoo eigen, en wars van dien geest van overdrijving, die elders zoo veel onheil stichtte, even naauwgezet handhaven de regten van de Kroon als de grondwettige vrijheden der ingezetenen, even trouw waken voor de eer en waardigheid van den Staat als voor de regten en belangen van elk onzer medeburgers.

Mijne Heeren, dat dit onzer aller voornemen, onzer aller streven zij, dan kunnen onze beraadslagingen, door hoogere wijsheid bestuurd, weder rijk zijn in vruchten voor het Vaderland.

Mij is de eervolle taak opgedragen, die ook thans weder te leiden. Met nederig opzien op hoogeren bijstand, met inroeping van Uwe, zoo dikwerf ondervonden ondersteuning en toegevendheid, verklaar ik het Voorzitterschap te aanvaarden.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren:

een wets-ontwerp houdende bekrachtiging der tusschen den Minister van Kolonien en de Nederlandsche Handel-maatschappij gesloten overeenkomst;

een wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Algemeene Lands-drukkerij van 1854;

een wets-ontwerp betrekkelijk de inkwartiering en het onderhoud van krijgsvolk;

twee afschriften van Koninklijke besluiten betrekkelijk de sluiting der afgeloopen buitengewone zitting en de benoeming van den heer mr. J. A. Philipse tot Voorzitter der Eerste Kamer van de Staten-Generaal;

zeven en zestig missives van de Eerste Kamer, houdende kennisgeving dat deze zich met even zoovele haar door de Tweede Kamer toegezonden wets-ontwerpen heeft vereenigd;

even zoovele missives van den Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings, berigtende dat Zijne Majesteit de door de beide Kamers in de afgeloopen zitting aangenomen wets-ontwerpen met Hoogstdeszelfs goedkeuring heeft bekrachtigd.

De Kamer is daarna overgegaan tot het trekken der afdeelingen, waarna de leden zich naar hunne respective sectien hebben begeven, om zich met de keuze van voorzitters, onder-voorzitters, leden der commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede en leden der Commissie voor de Verzoekschriften bezig te houden.

Na eenige oogenblikken schorsing heeft de Voorzitter medegedeeld, dat door de afdeelingen gekozen zijn:

tot hare voorzitters, de heeren: van Goltstein, Dirks, van Rappard, Godefroi en de Kempenaer;

tot hare onder-voorzitters, de heeren: Baud, Hoffman, Storm van 's Gravesande, Luijben en Gevers van Endegeest;

tot leden der Commissie voor de Verzoekschriften, de heeren: Schuurbeque Boeije, Donker, Hoekwater, van der Veen en van den Heuvel;

tot leden der Commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede, de heeren: Schimmelpenninck van der Oije, Dirks, van Rappard, Godefroi en van Lennep.

In eene volgende vergadering zullen de commissien voor de huishoudelijke aangelegenheden en voor de stenographie benoemd worden.

Voorloopig Verslag omtrent de uitkomsten van den Oogst en den toestand van den Veestapel in de provincie Noordholland.

De bouw van *tarwe* heeft in 1853 vrij gunstige resultaten opgeleverd; wel is waar heeft de late vorst in het voorjaar de ontwikkeling aanmerkelijk tegengehouden en het opvolgende natte weder hier en daar eenig nadeel berokkend, maar later, bij meer gunstige weêrsgesteldheid, heeft het gewas zich hersteld, zoodat de oogst over het algemeen matig kan heeten en vrij wel gelijkstaande met vorige jaren.

De oogst van *rogge* is in de onderscheiden streken van dit gewest zeer verschillend uitgevallen. In Gooiland, waar de cultuur vrij belangrijk is, was het resultaat gunstig, met uitzondering slechts van Hilversum, waar dit resultaat beneden het middelmatige gebleven is. Ook in het noorden van de provincie was de oogst vrij voldoende, zoodat men mag aannemen, dat over het algemeen genomen, de rogge wel zooveel zal opleveren als in het voorgaande jaar. Daarenboven was de qualiteit van het graan bijna overal zeer bevredigend, en leverde het mud op vele plaatsen wel 5 Nederlandsche ponden meer, dan in 1852.

De *garst*, maar vooral de *haver*, hebben een zeer voldoend product geleverd; zoowel de quantiteit als qualiteit laten weinig te wenschen over, zoodat deze gewassen ruim zooveel zullen opbrengen als in het voorgaande jaar, ofschoon ook dat jaar op zich zelf niet ongunstig mogt heeten.

De *boekweit* is zonder uitzondering uitmuntend geslaagd. Op vele plaatsen in Gooiland berekende men den oogst op een vierde meer dan de gewone opbrengst, terwijl het mud wel zes pond zwaarder woog dan in het vorige jaar.

Het minst bevredigend schijnt de uitslag welken de cultuur van koolzaad heeft opgeleverd. De vele regens en de late vorst zijn voor dit gewas nog al schadelijk geweest, zoodat de opbrengst niet meer dan middelmatig is. Ook over de minder deugzame qualiteit wordt op sommige plaatsen geklaagd.

Van de andere zaden leverde het *mostaardzaad* een gewoon gewas,

terwijl het *karwijzaad*, waarvan de cultuur zich schijnt uit te breiden, met voordeel gekweekt werd en veel opbragt.

De *erwten* en *boonen* zijn best geslaagd en hebben veel opgeleverd. Op de meeste plaatsen mogt het gelukken deze vruchten onder gunstige weersgesteldheid binnen te brengen. Behalve dat hier en daar de worm eenige afbreuk deed, liet ook de qualiteit niets te wenschen over.

Tegen het einde van Julij brak de aardappelenziekte op nieuw uit en verspreidde zich in korten tijd over bijna de geheele provincie. De uitzigten op den oogst waren derhalve zeer ongunstig, maar gelukkig heeft de goede weersgesteldheid in Augustus en September de uitbreiding van de ziekte tegengehouden en als het ware aan de reeds half gestorven plant nieuwe groeikracht gegeven. Door die verandering is dan ook de *aardappelen*-cultuur beter uitgevallen dan men aanvankelijk dacht, en, ofschoon op onderscheiden plaatsen de opbrengst slechts met een half gewas gelijkstaat, mag men het er toch veilig voor houden, dat de oogst in het algemeen meer zal opleveren dan in het jaar 1852. Hiertoe bestaat te meer waarschijnlijkheid, omdat vooral de oogst van zandaardappelen gunstig uitviel, ten gevolge van de vele regens in den zomer. De qualiteit van de aardappelen is zeer verschillend. Op vele plaatsen bleef de vrucht klein en stijf, maar elders liet zij niets te wenschen over. In het algemeen mag men het er voor houden dat ook de qualiteit bij die van andere jaren niet zal achterstaan.

De cultuur van *vlas* gaf vrij goede uitkomsten. De oogst is gelijk aan dien van gewone jaren.

Door het koude weder en de nachtvorsten in het voorjaar is het *gras* aanvankelijk slecht gegroeid, zoodat het vee eerst tegen half Mei naar het land kon worden gezonden. Later is het gras welig opgekomen, maar toch niet in die mate, dat de eerste hooi-oogst zooveel heeft kunnen opleveren als het voorgaande jaar. Men mag echter verwachten dat de nasnede uitmuntend zal uitvallen, aangezien overal zeer veel en zeer deugdzaam etgroen aanwezig is. De geheele oogst zal dan voldoende zijn, ofschoon toch naar alle waarschijnlijkheid iets minder ruim dan in 1852.

De *warmoezerijen* in den omtrek van Amsterdam gaven slechts matige uitkomsten. In de omstreken van Haarlem en Alkmaar, was het beter gesteld, en heeft men van de tuinvruchten een ruimen oogst kunnen inzamelen. Alleen snij- en aperslebooonen maken hierop algemeen eene uitzondering. Eene ziekte, welke zich bij deze vruchten vertoond heeft, deed de opbrengst zeer schraal blijven.

Met den oogst van *boomvruchten* is men zeer wel tevreden. Appelen en peren zijn beide vrij overvloedig, en zouden nog in veel grootere hoeveelheid aanwezig zijn, zoo niet zware winden in den bloeitijd veel hadden doen verloren gaan.

Met de *steenvruchten* is het daarentegen mede zeer slecht gesteld. Het koude voorjaarsweder en vooral de nachtvorsten hebben veel kwaad gedaan, waardoor de hoeveelheid perziken en abrikozen zeer schaars is uitgevallen. De druiven zijn ten eenen male mislukt. De ziekte welke zich in 1852 bij die vrucht openbaarde, heeft zich dit jaar op nieuw vertoond, en wel in een nog meer ernstig karakter.

Omtrent den groei van *heesters* en *boomen* zijn zeer gunstige berigten ontvangen. Alle houtsoorten zijn uitmuntend gewassen.

De toestand van den veestapel is over het algemeen gunstig. Of de longziekte dit jaar meer of minder hevig is dan in 1852, kan nog niet met juistheid worden opgegeven. Waarschijnlijk zullen de cijfers der sterfte in de beide laatste jaren zeer weinig verschillen. Schapen en paarden waren gezond; daarentegen hebben de varkens op onderscheidene plaatsen door de gewone ziekte bijzonder veel geleden.

De *zuivelbereiding* liet meestal weinig te wenschen over, zoodat de productie van boter en kaas aanzienlijk mag heeten. Door den toenemenden uitvoer naar Engeland zijn de prijzen van deze artikelen en eveneens van alle veesoorten bijzonder hoog gestegen, en bedragen zij nog aanmerkelijk meer dan in het jaar 1852.

Alles te zamen genomen bestaat er dus ruimschoots stof tot tevredenheid over den toestand van den Noordhollandschen landbouw gedurende het loopende jaar.

VLAARDINGEN, 19 *September*. — Gisteren en heden arriveerden alhier 4 schepen van de IJslandsche visscherij, te zamen aanbrengende circa 78 lasten of 1090 tonnen zoutevisch, welke in den heden daarvan gehouden afslag den sedert vele jaren ongekend hoogen prijs van p. m. f 17 per ton heeft opgebragt.

Blijkens eene van Zijner Majesteits minister-resident bij het Hof van BEIJEREN ontvangene mededeeling, is de Beijersche regering toegetreden tot de door Pruissen voorgeslagen tijdelijke opheffing der regten op den invoer van granen, meel en peulvruchten, benevens van daaruit vervaardigde eetwaren, en zulks te rekenen van den 15den September jl. tot ultimo December 1853.

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 3 van het BIJBLAD I, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Eerste Kamer van den 21sten dezer.

Rhijnhoogte te Keulen: den 20sten September 7 voet 11 duim (7 voet 9 duim Rhijnl.).

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Het *Journal des Débats* van gisteren berigt dat den 12den dezer van Weenen depêches aan den Oostenrijkschen gezant te Konstantinopel gezonden zijn, waarin hij gelast wordt namens zijn gouvernement en namens de Weener conferentie bij de Porte aan te dringen op de gave aanneming der bekende nota, onder verklaring dat Oostenrijk thans voor de laatste maal aan Turkije raad gaf in het geschil met Rusland. De Sultan zal, gelijk het *Journal* meent, waarschijnlijk niet vóór den 25sten September zijn besluit op dit aanzoek doen kennen.

De bovenbedoelde depeches waren afgezonden in overleg met de gezanten van Pruissen, Frankrijk en Engeland, maar niet met de gouvernementen dier Staten. Later is, volgens een telegraphisch berigt uit Weenen van gisteren, Woensdag, door de conferentie op aanhouden van den Britschen gezant, besloten niet eenvoudig bij de Porte op de aanneming der onveranderde nota aan te dringen, maar tot wegneming harer bezwaren eene collective nota naar Konstantinopel te zenden, houdende de verklaring dat de Weener nota naar de bedoeling der conferentie niets bevat hetgeen aan de souvereiniteit der Porte zou kunnen afbreuk doen of ten nadeele derzelve zou mogen worden geduid.

DUITSCHLAND.

Den 20sten dezer is te Berlijn het Protestantsche congres of de zoogenaamde kerkdag geopend. De voorzitter van het Pruissische ministerie, de heer von Manteuffel, woonde de zitting bij, en een der meest invloedhebbende Pruissische staatsmannen, de heer von Bethmann Hollweg, werd tot voorzitter gekozen. In deze eerste zitting werd beraadslaagd over het voorstel om de Augsburgsche geloofsbelijdenis te verklaren tot het grondbegrip van de geloofsleer van alle evangelisch-gezinde Christenen in Duitschland. Verscheiden beroemde redenaren voerden het woord om dit voorstel aan te bevelen; een hunner, de predikant Krummacher, spoorde met wegslepende welsprekendheid Lutherschen en Gereformeerden aan om de Augsburgsche geloofsbelijdenis op te steken als eene leuze der onderlinge broederschap en een vereenigingsteeken tegen Rome, en bragt de vergadering in zulk eene geestvervoering dat zij de beraadslaging staakte en haar gevoel door het aanheffen van een kerkelijk lied uitboezemde. Met bijkans algemeene stemmen werd het voorstel aangenomen; slechts 6 of 8 personen hieven daartegen de hand op. Tevens werd verklaard dat dit besluit de Christenen van elke afdeeling der Duitsche Protestantsche kerk vrijliet, de geloofsbelijdenis van hun kerkgenootschap aan te kleven.

— Den 18den dezer is te Weenen de vergadering geopend van afgevaardigden van al de Katholijke vereenigingen in Duitschland. Van wege de hooge overheden te Weenen zijn aan deze vergadering het gebruik van een locaal en andere tegemoetkomingen verleend, doch is haar tevens uitdrukkelijk aanbevolen zich van regtstreeksche of zijdelingsche inmenging in politieke aangelegenheden alsmede van bittere uitvallen tegen de Protestanten en vooral tegen de Protestantsche gouvernementen te onthouden.

— De Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* doet opmerken dat thans in de hoofdstad van het Katholijke en in de hoofdstad van het Protestantsche Duitschland eene vergadering van meestal leeken tot bevordering van louter kerkelijke en godsdienstige bedoelingen gehouden wordt, onder ondubbelzinnige blijken van algemeene deelneming zoowel van de zijde der gouvernementen als van het publiek.

Het genoemde katholijke blad ziet hierin, vooral in vergelijking met den in 1848 heerschenden geest, een heugelijk blijk van verlevendiging van den kerkelijken zin, een blijk dat Duitschland ook innerlijk van de in het revolutie-jaar schrikbarend uitgebroken kwalen geneest.

Door de Berlijnsche *Zeit*, een Protestantsch dagblad, wordt de Kerkdag uit hetzelfde oogpunt beschouwd.

— De officiele *Wiener Zeitung* van den 17den dezer behelst eenen staat van de bijdragen en giften voor het stichten van een kerkgebouw als gedenkteeken van de redding van 's Keizers leven uit de hand des moordenaars. Daarvoor was den 31sten Augustus jl. in de onderscheiden landen der Oostenrijksche monarchie 1,037,458 fl. bijeengebragt.

— Aan den Landdag van het Groothertogdom Weimar is van wege de regering eene wet voorgesteld tot wederinvoering der doodstraf, der geeselstraf en der verzwaarde kerkerstraf.

FRANKRIJK.

De Keizer heeft jl. Dingsdag in het kamp van Satory eene wapenschouwing gehouden, waarmede de oefeningen in het veldleger besloten zijn. Na de wapenschouwing heeft hij eene aanspraak tot de troepen gehouden, waarin hij hun goed gedrag en hunne echte krijgsmanshouding roemde, en dankte voor de hem gegeven blijken van verknochtheid. Volgens het berigt van den *Moniteur* besloot de Keizer zijne aanspraak met deze woorden: » Na de eer van drie malen door een geheel volk verkozen te zijn, is niets meer geschikt om mij trotsch te maken dan de eer van het bevel te voeren over mannen als gij." Deze aanspraak heeft, gelijk de *Moniteur* noodig acht te berigten, groote geestdrift onder de troepen verwekt.

— Volgens de jongste berigten van bijkans alle Fransche graanmarkten, blijven de graanprijzen rijzende, terwijl de aanvoer minder ruim is dan gewoonlijk op dezen tijd des jaars.

Daaraan vooral wordt de gedrukte stemming toegeschreven, die jl. Dingsdag aan de Parijsche beurs heerschte. In een beursberigt leest men daaromtrent het volgende: » De pogingen tot opbeuring der koersen hebben niet gebaat; de toon der buitenlandsche dagbladen en vooral van de Londensche *Times*, die geacht wordt tamelijk juist de denkwijze van het Britsche bewind uit te drukken, en die thans weder zeer scherp tegen Rusland is, heeft nieuwe bekommering onder onze beurslieden gewekt. Maar nog grooteren invloed heeft de bezorgdheid wegens de finantiele gesteldheid van ons land. Het vraagstuk der volksvoeding, waarmede ons gouvernement zich zoo diep ingelaten heeft, staat thans op den voorgrond; men had gehoopt dat aldra na het binnenbrengen van den oogst en na de maatregelen tot verzekering van den toevoer van buitenlandsch graan, de prijzen zouden dalen; maar de uitkomst toont dat al de gemaakte berekeningen steunden op te gunstige veronderstellingen; de prijzen blijven klimmende; en uit het middenpunt des graanhandels, uit Londen, is berigt ontvangen van eene nieuwe rijzing van 1 à 2 francs op het quarter meel. Morgen zal, ten gevolge der van de overige Fransche graanmarkten ontvangen tijdingen, de prijs van graan en meel hier ter stede ongetwijfeld weder stijgen; en men is niet gerust omtrent den invloed van de heerschende duurte der levensmiddelen op de openbare orde. In zulke omstandigheden kan men de prijzen der staatspapieren bezwaarlijk staande houden. Er wordt gesproken van eene geldleening die het Fransche gouvernement zou willen doen door tusschenkomst van de Maatschappij tot het doen van voorschotten op onderpand van roerende goederen, alsmede van de ontvangers-generaal der rijks-inkomsten. De leening zou volgens het gerucht 200 millioen bedragen en uitgegeven worden in 3 percents obligatien tot den prijs van 78 per cent. Men meent hier te weten dat de Bank van Engeland eerstdaags nogmaals het minimum van haar disconto zal verhoogen, en wel tot 5 per cent; en men denkt dat de Bank van Frankrijk niet zal kunnen nalaten dat voorbeeld te volgen."

Dat het Fransche gouvernement op allerlei middelen bedacht is om de ook buiten de Beurs heerschende bezorgdheid te bedaren, blijkt uit

de officiele waarschuwing die het eergisteren heeft doen toekomen aan het Parijsche blad *l'Echo Agricole*. Dit blad is uitsluitend bestemd voor de behandeling van aangelegenheden rakende het landbedrijf, wordt veel gelezen en heeft niet weinig gezag. Sedert eenigen tijd deelt het uit onderscheiden oorden des lands berigten omtrent de uitkomsten van den oogst mede, welke gansch niet strooken met de opgaven der dagbladen die het tekort der Fransche graanproductie zoeken te bewimpelen; verder betoogt het de bedriegelijkheid der verwachtingen die op de werking van het vlottend graanregt gebouwd zijn, de angstwekkende kansen waaraan dat regt het land bloot geeft, en die alleen door de vrije werking des graanhandels zooveel doenlijk kunnen worden afgeweerd. Inzonderheid bestrijdt het alle kunstmiddelen tot verlaging van den broodprijs in eenen tijd waarin duurte het natuurlijk gevolg is van de mindere hoeveelheid beschikbare levensmiddelen en het eenige middel om dit euvel minder verderfelijk te maken. Dit blad heeft van het gouvernement thans eene waarschuwende berisping ontvangen » uit hoofde dat het sedert eenigen tijd de doorgaande strekking heeft om onder het publiek angst te verwekken en eene kunstmatige rijzing der graanprijzen te bewerken."

BELGIE.

Te Brussel zijn onder het publiek weder onrustbarende geruchten in omloop gekomen omtrent de betrekking tusschen Belgie en Frankrijk; men zeide zelfs, gelijk aan de *Kölnische Zeitung* wordt geschreven, dat de prins van Chimay tegenbevel ontvangen had en zich niet naar Rijssel zou begeven om aldaar den Keizer der Franschen namens Koning Leopold te begroeten.

Als om dit gerucht te wederleggen, berigt de *Indépendance Belge* van gisteren, dat de prins van Chimay den 22sten dezer de reis naar Rijssel zou aannemen.

— Koning Leopold heeft gisteren, met de koninklijke Prinsen, de zitting van het statistiek congres bijgewoond. In deze zitting is de beraadslaging begonnen over de door het bestuur van het congres ontworpen schets van eenparige tabellen voor de verzameling van statistieke opgaven in de onderscheiden landen. De vergadering heeft zich reeds met de hoofdtrekken dier schets vereenigd.

ENGELAND.

Aan de Londensche Beurs is gisteren, Woensdag, volgens telegraphische berigten, de prijs der Engelsche geconsolideerde 3 percents rente en der meeste andere effecten weder iets gedaald. Onder de oorzaken daarvan wordt inzonderheid de staat van het Turksch-Russische geschil genoemd.

In den tegenwoordigen staat der geldmarkt en der politieke wereld wordt het streven der van handenarbeid levende volksklassen naar verhooging van het arbeidsloon, met klimmende bezorgdheid gadegeslagen. De arbeid-stakingen en de daardoor afgedwongen verhooging van het loon of verkorting van het dagwerk hebben reeds menigen tak van bedrijvigheid verlamd, zegt de *Globe*, en het wordt onmogelijk voor aanbestedingen of speculatien prijsberekeningen te maken.

Het schier onbeperkte regt van vereeniging, hetwelk in Engeland regtens en meer nog feitelijk bestaat, is een krachtige hefboom waarvan het arbeidsvolk met overleg gebruikt maakt om aan de werkgevers de wet te stellen, terwijl deze in den tegenwoordigen staat der zaken niet zoo gereedelijk tot onderlinge zamenspanning schijnen te kunnen besluiten. De zamenwerking der arbeidslieden beperkt zich niet tot het werkvolk van ééne en dezelfde fabrijkstad. Zoo zijn de meeste katoenfabrikanten te Preston sedert geruimen tijd met hun werkvolk in geschil wegens eene verhooging van het werkloon met tien per cent, die zij reeds gedeeltelijk hebben bewilligd; zij hebben thans besloten niets meer toe te geven en afgekondigd dat zij na verloop van een bepaalden tijd hunne fabrieken zouden sluiten ingeval al het werkvolk dan nog niet tot den arbeid teruggekeerd zou zijn. Van den anderen kant is op eene vergadering van afgevaardigden der arbeiders, die jl. Zondag te Preston werd gehouden, besloten niets meer maar ook niets minder dan de verhooging van tien per cent te vorderen. Op deze bijeenkomst waren afgevaardigden uit een groot aantal andere oorden, die allen geldelijken bijstand beloofden aan de arbeiders die door den stilstand der fabrieken zonder verdienste zijn.

» Wij vernemen thans — zegt de *Times* — van zoo vele en zoo velerlei arbeidsstakingen, dat men zonder overdrijving van eene revolutie in de industriele wereld kan spreken. Er is schier geen enkele tak van bedrijvigheid waarin de prijs van den handenarbeid in den laatsten tijd niet is verhoogd, waarin het werkvolk niet den arbeid gestaakt en in meerdere of mindere mate verkregen heeft wat het vorderde. Ten laatste is de besmetting zelfs tot de kleermakersknechts en de naaisters overgeslagen. De timmermansbazen klagen dat de reeds ingewilligde eischen van het werkvolk de kosten van het bouwen van een huis met elf per cent hebben doen toenemen; en zij zeggen dat zij de nieuwe eischen die thans weder gedaan worden, niet kunnen inwilligen zonder die kosten weder evenveel te vermeerderen. Wij betalen thans voor de door de kustvaart aangevoerde steenkolen bijkans anderhalfmaal zoo veel als gewoonlijk in dezen tijd des jaars; en voor het vervoer over de spoorwegen zullen wij ook wel denkelijk meer moeten betalen; trouwens aan de spoorwegbesturen schiet weinig anders over dan eene verhooging der vrachttarieven, want allerwege staken hunne werklieden den arbeid. Men hoort zelfs de politieagenten met eene arbeidstaking dreigen."

Hieraan is volgens de *Times* weinig te doen, daar de arbeid eene koopwaar is, en de houders van elke koopwaar het regt hebben in onderling overleg te treden omtrent den prijs waarvoor zij hunne waar willen leveren. En alhoewel de voorspraak van het veelvermogende blad zoowel voor het werkvolk als voor de werkgevers was ingeroepen, bepaalt het zich er toe, voorzigtigheid op eenige bepaalde punten aan te bevelen, inzonderheid aan de arbeidslieden omdat deze thans de aanvallende en overwinnende partij zijn.

— Het hoofdbestuur voor de aangelegenheden betreffende de algemeene gezondheid in Engeland, heeft den 20sten dezer eene bekendmaking betrekkelijk de cholera uitgevaardigd. Het zegt dat te Newcastle en elders nu reeds is gebleken dat de cholera nog even boosaardig als vroeger is in oorden die voor hare ontwikkeling gunstig zijn. Het betreurt dat er sedert de laatstvorige verschijning der cholera in Engeland niet meer gedaan is om in de steden de algemeene gezondheid te bevorderen. Het geeft hiervoor voorschriften, alsmede voor de voeding en levenswijze. Ten slotte verklaart het collegie op grond van veelvuldige ondervinding » dat er geene ziekte is waar tegen de mensch, zoo elk in het bijzonder » als de overheden, zooveel door welberaamde voorbehoedmiddelen kun- » nen doen als de cholera."

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiële opgaven.*)

Parijs 20 September: Fransche 3 pcts. rente fr. 77.30; idem 4½ pcts. fr. 101.80.

Londen 20 September: Engel. 3 pcts. gecons. 95¼ 95⅛ pct. —; Nederl. 2½ pcts. 64⅛ pct.; — idem 4 pcts. » pct.

ADVERTENTIEN.

Provincie *Noordbrabant*.

HERBESTEDING.

Op Dingsdag den 27sten September des jaars 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door de Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant*, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het Zesde District, aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur te *'s Hertogenbosch*, op nieuw worden Aanbesteed:

het verhoogen van den Provincialen Weg van 's Hertogenbosch naar Klein-Deuteren, gemeente Cromvoirt, lang 1318 ellen, met het daarstellen van eene nieuwe Houten Brug over de Pomphoeksche Wetering.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek der Aanbesteding zal nader ter lezing liggen aan het Locaal van het Bestuur der Provincie *Noordbrabant* te *'s Hertogenbosch*.

Zullende Vrijdags voor de Besteding aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje, bij den Ingenieur Jhr. E. C. B. Ridder van Rappard en bij den Opzigter P. E. Fischer, allen te *'s Hertogenbosch*.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
A. J. BORRET.
De Griffier,
VAN COOTH.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vierde* trekking der *Derde* Klasse van de 221ste *Staats-Loterij*, op Donderdag den 22sten September 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 11313 een prijs van 1000 gulden.
» 904 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

*** Overeenkomstig de voorwaarde der Geldleening van f 60,000, den 1sten November 1850 ten behoeve van het Hoogheemraadschap van den Hondsbossche en Duinen tot Petten gedaan, wordt hiermede ter kennisse der Belanghebbenden gebragt, dat op heden zijn Uitgeloot de Nommers 16 en 25, welke, tegen overgifte der Schuldbekentenissen benevens der nog niet verschenen Coupons, met den laatsten November [illegible] zullen worden Afgelost ten Kantore van den Rentmeester te Alkmaar, of bij de Ontvang- en Betaalkas te Amsterdam.

Alkmaar, den 19den September 1853.

Namens het Hoogheemraadschap voornoemd.
DE DIEU FONTEIN VERSCHUIR VAN HEILO, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Acte, den 20sten Junij 1800 drie en vijftig, voor den Notaris *Bruno Tideman* te Amsterdam verleden en geregistreerd, is de *Naamlooze Vennootschap,* » *de Amsterdamsche Zee-Assurantie-Maatschappij*", onder Directie van de Heeren *Pieter Blom* en *Johannes Hendrik Rocquette*, voor den tijd van *Vijftien Jaren*, te rekenen van primo Januarij aanstaande af, verlengd, en is het afschrift der Acte met de daarop verkregen Koninklijke bewilliging geplaatst in de *Staats-courant* van den 14den September 1853, n°. 217.

BRUNO TIDEMAN,
Notaris.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Beneficiaire Erfgename van wijlen den heer *P. C. Dill*, in leven Boekverkooper, gewoond hebbende te 's Gravenhage en aldaar overleden den 16den October 1850, zal op Donderdag den 6den October 1853, des voormiddags ten 10 ure, in het Vendhuis der Notarissen in de Nobelstraat te 's Gravenhage, ten overstaan van den Notaris *C. J. van de Watering* aldaar, doen de tweede en laatste Rekening en Verantwoording van haar Beheer in die Nalatenschap.

Wed. J. A. DILL — DE JONG.

GENERAL
STEAM-NAVIGATION-COMPANY.
DIENST *tusschen* ROTTERDAM *en* LONDEN.
DE *MAAL-STOOMPAKKETTEN*
vertrekken met Passagiers *en* Goederen:
Zaturdag 24 September 1853, 's morgens ten 7 ure.
Woensdag 28 » » » 7 »
Bovendien voor Vee en andere Goederen:
De *Giraffe*, kapt. GOODBURN, iederen Vrijdag of Zaturdag.
Bovendien *twee maal* 's weeks eene Stoomboot volkomen ingerigt tot het Laden van Vee en andere Goederen.
De Agenten, W. SMITH en P. A. VAN ES.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.